

การพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านขวังคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

The Development of Teachers' Potential to Enhance Discipline of the Students at Ban Khwang Klee

Chuchat School Under Nakhon Phanom Primary Education Office 2

ครรรชิต ไทรัตน์¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์² ดร.รัชฎาพร งอยภูธร³
Khanchit Thorat¹ Asst. Prof. Dr. Watana Suwannatrai² Dr. Rutchadaporn Ngoipoonthon³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านขวังคลีชูชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน 3) เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 23 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 130 คน และกลุ่มผู้สังเกต จำนวน 4 คน ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการวางแผน 2) ขั้นตอนการปฏิบัติการ 3) ขั้นตอนการสังเกตการณ์และ 4) ขั้นตอนการสะท้อนผล ดำเนินการ 2 วนรอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละความก้าวหน้า การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านขวังคลีชูชาติ

1.1 สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า การเสริมสร้างวินัยนักเรียนยังขาดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ขาดความต่อเนื่อง มีการเสริมสร้างวินัยนักเรียน แต่เป็นไปตามความสนใจและความเข้าใจของครูผู้สอน และครูผู้ดำเนินกิจกรรม ครูยังขาดความเข้าใจในหลักการเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างถ่องแท้ นักเรียนขาดวินัย มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต้องได้รับการแก้ไขและเสริมสร้างวินัยนักเรียน

1.2 ปัญหาการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า ครูได้รับการพัฒนาในด้านการเสริมสร้างวินัยนักเรียนยังไม่เพียงพอและไม่เป็นระบบ ในทิศทางเดียวกัน ความตระหนักในความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การจัดการพัฒนาและการเสริมสร้างวินัยตามแผนและเป้าหมายของโรงเรียน ยังมีน้อย โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้าง

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพครู, การเสริมสร้างวินัยนักเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Educational Administration Program Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program And Doctor of Philosophy Program in Educational Administration Program

Sakon Nakhon Rajabhat University

³ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

³Senior Professional Level Teachers Anubantaongi School the Office of Sakon Nakhon Primary Education Area 1

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ครรรชิต ไทรัตน์, chitrachrevo@gmail.com

รับเมื่อ 20 เมษายน 2562 แก้ไข 10 มิถุนายน 2562 ตอรับ 25 มิถุนายน 2562

วินัยนักเรียนน้อย ครูมีภาระงานมาก ทำให้มีความสนใจเสริมสร้างวินัยนักเรียนน้อยลง ปัญหาวินัยนักเรียนที่ต้องการพัฒนามีมากซึ่งจะต้องร่วมมือกัน

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านขว้างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพครู 3 แนวทางได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศภายใน และ 3) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านขว้างคลีชูชาติ

3.1 ครูผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจากวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 ครูมีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าร้อยละความก้าวหน้า 68.77 และจากการนิเทศภายใน พบว่า ครูผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนในวงรอบที่ 1 และในวงรอบที่ 2 มีค่าร้อยละความก้าวหน้า 83.03 ผลการดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทำให้ครูเกิดการเรียนรู้และสามารถปฏิบัติงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนได้ดีขึ้น จากวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 มีค่าร้อยละความก้าวหน้า 43.27

3.2 ผลที่เกิดกับนักเรียนพบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านวินัยความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม จากผลการประเมิน ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมวินัยของนักเรียน จากวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 13.38 และ 12.93 ตามลำดับ ส่วนความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยต่อพฤติกรรมวินัยของนักเรียน จากวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 26.76 และ 33.17 ตามลำดับ

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the conditions and problems of student discipline at Ban Khwang Klee Chuchat School under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2; 2) to establish the guidelines for developing teacher potential on student discipline enhancement; and 3) to follow up the effects after the intervention. The target group of this research consisted of 23 participants, including a researcher and co-researchers, 130 informants and four supervisors. This research employed a two-spiral participatory action research consisting of four stages: 1) Planning, 2) Action, 3) Observation, and 4) Reflection. The research instruments included interview forms, a set of questionnaires, and observation forms. The quantitative data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and percentage of progress. Content analysis was used for analyzing qualitative data.

The findings were as follows:

1. Conditions and problems of teachers concerning student discipline enhancement at Baan Kwang Klee Chuchat school revealed that:

1.1 In terms of conditions, school operations on student discipline enhancement were unsystematic, discontinuous, and undertaken based on teachers' interests and understanding. Teachers lacked a thorough understanding on the principles of student discipline enhancement. The students lacked discipline and exhibited inappropriate behaviors, which required for improvement.

1.2 In terms of students' discipline problems, the provision of trainings on student discipline enhancement was inadequate, and unsystematic. Consequently, teachers reported low levels of awareness concerning the scope of their responsibility on student discipline development and enhancement in accordance with school planning and goals. School personnel had limited knowledge and understanding on student discipline enhancement. Teacher indicated less interest in enhancing student discipline due to heavy workloads. There were existed disciplinary problems needing improvement. The creation of a more collaborative approach with the aim of improving student discipline was required.

2. The guidelines for teachers' potential development on student discipline enhancement consisted of three approaches: 1) Workshop 2) Internal Supervision, and 3) Professional Learning Community (PLC).

3. The effects after the intervention revealed that

3.1 The co-researchers obtained knowledge and understanding on student discipline enhancement in the first spiral. In the second spiral, teachers gained better knowledge and understanding at a high level in overall with the progress percentage of 68.77. The effects after the internal supervision showed that in the first spiral, teachers as co-researchers reported their knowledge and understanding and were able to organize school operations concerning student discipline enhancement. In the second spiral, the internal supervision process led to improvement with the progress percentage of 83.03 percent. The effects after the PLC session revealed that PLC facilitated teachers' learning. Consequently, teachers performed better in enhancing student discipline. From the first to the second spirals, the progress percentage achieved 43.27.

3.2 The students improved their discipline in terms of self and social responsibility. Parents' satisfaction toward student discipline from the first to the second spirals achieved the progress percentage of 13.38 and 12.93, respectively. In addition, from the first to the second spirals, co-researcher's satisfaction toward student discipline reached the progress percentage of 26.76, and 33.17, respectively.

Keywords: Teacher Development, Student Discipline Enhancement.

กุ่มิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดหน้าที่ของรัฐโดย ใหัรัฐต้องดำเนิการให้ ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ตลอดชีวิต และจัดให้มีการ ร่วมมือกันระหว่างรัฐ องคักรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัการการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ ดำเนิการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัการการศึกษา ดังกล่าวมีความถันดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการ ช่วยเหลือ ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาคุณภาพและ ประสิทธิภาพครู และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มีผลทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาโดยมีความมุ่งหมายและหลักการ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขการพัฒนาการศึกษาจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาประเทศให้ เจริญก้าวหน้า กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้าง ความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงความสมานฉันท์ สันติวิธีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรม

เป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, หน้า 1-2)

การปลูกฝังและเสริมสร้างวินัยให้แก่คนในชาติ จึงต้องดำเนินการอย่างจริงจัง และต่อเนื่องและไม่ปล่อยให้เป็นการหน้าที่ของรัฐบาลแต่ฝ่ายเดียวเท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ของประชาชนในชาติและทุกฝ่ายจะต้องช่วยเหลือและร่วมมือกัน โดยเริ่มต้นที่เยาวชนซึ่งเป็นนักเรียนตั้งแต่แรกเกิดและระดับอนุบาลขึ้นไป ด้วยการฝึกฝน อบรมจนเป็นนิสัย และนำระเบียบวินัยที่ฝึกฝนไว้นั้นออกไปปฏิบัติจริงในชุมชนให้ประพฤติปฏิบัติตน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับนักเรียนเพราะ “วินัย” เป็นคุณสมบัติที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ประพฤติดีและเป็นคุณสมบัติพื้นฐานในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต และวินัยจะเป็นสิ่งที่ช่วยในการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะวินัยจะเป็นสิ่งที่คอยป้องกันจากสิ่งที่ยุ่บกรุ่นยั่วการเรียนรู้ และทำให้การเรียนรู้ถูกรบกวนน้อยที่สุด

โรงเรียนยังมีหน้าที่สำคัญในการปลูกฝังแนวทางปฏิบัติให้แก่ นักเรียน ให้มีการ ปรับตัวที่ดูแลป้องกันและควบคุมแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำคัญของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้สามารถมีสติแก้ปัญหาและควบคุมความประพฤติของนักเรียนได้ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ ตลอดจนวินัยในโรงเรียนได้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียนให้ควบคุมตนเอง และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกา ขงสังคมได้อย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวมและครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเด็กเรียนในทุกด้านให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การพัฒนาศักยภาพครูสามารถดำเนินการได้หลายแนวทาง

ด้วยสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านสว่างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้มองเห็นประเด็นปัญหาและเกิดความสนใจที่จะแก้ไขปัญหา แนวทางในการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนโดยการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน และกำหนดกระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ซึ่งแบ่งได้ทั้งหมดเป็น 4 ขั้นตอน คือการร่วมกันวางแผนการลงมือปฏิบัติจริงการสังเกต และการสะท้อนผลการปฏิบัติการเพื่อนำผลไปปรับปรุงการปฏิบัติการ ขั้นตอนต่อไปการพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนบ้านสว่างคลีชูชาติก็เช่นกันนั้นได้มีการส่งเสริมและปฏิบัติการ ได้แก่ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศภายในและ 3) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

คำถามการวิจัย

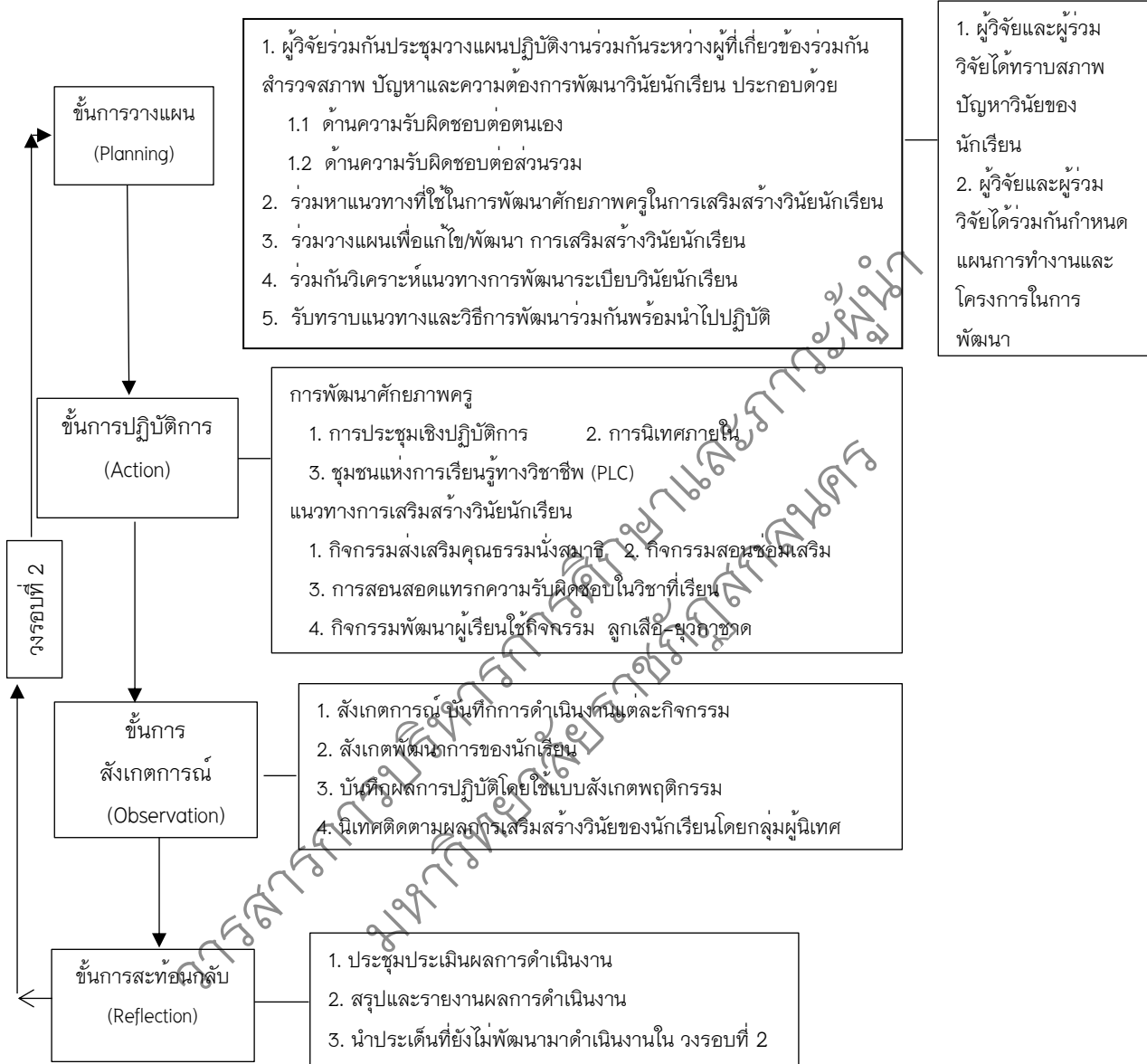
1. สภาพและปัญหาด้านวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีอะไรบ้าง
3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านสว่างคลีชูชาติเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาด้านวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคลีชูชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านสว่างคลีชูชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างการมีวินัย นักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างศิษุชาติ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ขอบเขตของกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 1.1 กลุ่มผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 23 คน ประกอบด้วย 1.1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน 1.1.2 ผู้ร่วมผู้วิจัยประกอบด้วยครูประจำชั้น อ.1- ม.3 จำนวน 23 คน 1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 60 คน ประกอบด้วย 1.2.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน 1.2.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 1.2.3 ตัวแทนคณะกรรมการนักเรียน จำนวน 7 คน 1.2.4 นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดวินัยที่ครู

ประจำชั้นเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน 60 คน 1.2.5 ผู้ปกครองนักเรียนในข้อ 1.2.4 จำนวน 60 คน 1.3 กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 60 คน 1.4 กลุ่มผู้นิเทศ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย 1.4.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 1.4.2 หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการ จำนวน 1 คน 1.4.3 หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานบุคคล จำนวน 1 คน 1.4.4 หัวหน้างานกิจการนักเรียน จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ประเภทของเครื่องมือมี 3 ประเภท ประกอบด้วย

1.1 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ

1.2 แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ

1.3 แบบสังเกต จำนวน 3 ฉบับ

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย

2.1.1 แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาศักยภาพครู ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2.1.2 แบบสัมภาษณ์ความรู้ ความเข้าใจเพื่อการพัฒนาศักยภาพครู ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2.2 แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ ประกอบด้วย

2.2.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในพฤติกรรมวินัยของ นักเรียนโรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ (สำหรับผู้ปกครอง)

2.2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในพฤติกรรมวินัยของ นักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ (สำหรับผู้ปกครอง)

2.2.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในพฤติกรรมวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ (สำหรับผู้ร่วมวิจัย)

2.2.4 แบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจของครูในการเสริมสร้างวินัย ของนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ

2.2.5 แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ (สำหรับผู้ปกครองและสำหรับผู้ร่วมวิจัย)

2.3 แบบสังเกต จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย

2.3.1 แบบสังเกตการณ์เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนา ศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2.3.2 แบบสังเกตการณ์ การพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้าง วินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ของกลุ่มผู้วิจัย โดยผู้นิเทศติดตาม

2.3.3 แบบสังเกตการณ์เข้าร่วมการพัฒนาศักยภาพครูการพัฒนาการส่งเสริมความร่วมมือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning community :PLC)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{x})
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. ค่าร้อยละความก้าวหน้า

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

1.1 สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า

1.1.1 การเสริมสร้างวินัยนักเรียนยังขาดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ขาดความต่อเนื่อง

1.1.2 มีการเสริมสร้างวินัยนักเรียน แต่เป็นไปตามความสนใจและความเข้าใจของครูผู้สอน และครู

ผู้ดำเนินกิจกรรม

1.1.3 ครูยังขาดความเข้าใจในหลักการเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะกรณีที่ต้องใช้

หลักจิตวิทยาในการดำเนินกิจกรรมนักเรียน

1.1.4 นักเรียนขาดวินัย มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมสมควรได้รับการแก้ไขในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

โรงเรียนบ้านสว่างคสิษฐชาติ ยังไม่ค่อยเป็นระบบเท่าที่ควร นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีระเบียบวินัย ไม่ค่อยเชื่อฟังครู มีกาขาดระเบียบขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม ไม่มีจิตสาธารณะ และไม่ค่อยมีวินัยต่อตนเองและหน้าที่ที่ตนเองได้รับผิดชอบ จนเป็นสาเหตุของการขาดระเบียบวินัย อนาคตถ้าไม่ปรับปรุงอาจจะทำให้นักเรียนเป็นคนไร้ซึ่งวินัยได้

1.2 ปัญหาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนพบว่า

1.2.1 ครูได้รับการพัฒนายังไม่เพียงพอในด้านการสร้างเสริมวินัยนักเรียน ที่เป็นระบบ ในทิศทางเดียวกัน ทั้งโรงเรียน

1.2.2 ความตระหนักในความรับผิดชอบใน ภารกิจการพัฒนาและการเสริมสร้างวินัยตามแผน และเป้าหมายของโรงเรียน ยังมีน้อย

1.2.3 โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนน้อย

1.2.4 ครูมีภาระงานมาก ทำให้มีความสนใจเสริมสร้างวินัยนักเรียนน้อยลง

1.2.5 ปัญหาวินัยนักเรียนที่ต้องการพัฒนา มีมากซึ่งจะต้องร่วมมือกันประกอบด้วย

1.2.5.1 นักเรียนขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายไม่ส่งการบ้านตามกำหนด

1.2.5.2 นักเรียนแต่งกายไม่เรียบร้อยตามระเบียบของโรงเรียนคุยกันเสียงดัง ขาดเรียนบ่อย

1.2.5.3 นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน พฤติกรรมก้าวร้าว ไม่มีความอดทน

1.2.5.4 ไม่รับผิดชอบทำความสะอาดในบริเวณที่ได้รับมอบหมาย ไม่อยากร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนที่ต้องใช้เวลานาน ๆ

1.2.5.5 นักเรียนขาดจิตสาธารณะ ไม่ชอบเอื้อเฟื้อแก่คนอื่น

1.2.5.6 นักเรียนขาดวินัย ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทิ้งขยะไม่ถูกที่

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านขว้างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประกอบด้วย 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศภายใน และ 3) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านขว้างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

3.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของโรงเรียนบ้านขว้างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้พัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านขว้างคลีชูชาติ ในวงรอบที่ 1 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกในวิชาที่สอน มีการสรุปผลและการรายงานผลหลังจากทำกิจกรรมในการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และกิจกรรมที่นำมาใช้ในการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนมีความน่าสนใจและมีความหลากหลาย

3.2 การดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า ครูผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านขว้างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.63$) และในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.26$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า 68.77

3.3 ผลการติดตามการพัฒนาในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านขว้างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า นักเรียนมีการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การเสริมสร้างวินัยนักเรียนและแนวทางที่ใช้ในการพัฒนานักเรียน โดยใช้กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม คือการนั่งสมาธิ กิจกรรมสอนซ่อมเสริม การสอนสอดแทรกความรับผิดชอบในวิชาเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด การทำกิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนในการปฏิบัติตามวินัยของโรงเรียน 4 ด้าน ดีขึ้นมากไม่ว่าจะเป็นด้าน การแต่งกาย วินัยด้านการตรงต่อเวลา วินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวม ถือว่ากิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมด้านวินัยดีขึ้น ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.87$) และในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.87$)

3.4 ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า การพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านขว้างคลีชูชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีแนวทางในการพัฒนา ได้แก่ การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีเรียบร้อย การสอนสอดแทรกในวิชาเรียน เป็นการสอนแบบบูรณาการโดยการสอดแทรกความมีวินัยของนักเรียน 2 ด้านได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง 1) การแต่งกาย 2) การตรงต่อเวลา 3) กิจกรรมหน้าเสาธง ในด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 1) การรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน 2) การปฏิบัติตามระเบียบแนวปฏิบัติของโรงเรียน 3) การรักษาสัมบัติของโรงเรียน 4) การทิ้งขยะเพื่อให้เข้ากับเนื้อหาวิชา ซึ่งครูผู้สอนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมการสอนอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละวิชา ทำให้ครูได้เห็นพฤติกรรมนักเรียนมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านข่วงคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

1.1 สภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวมของนักเรียน พบว่า 1) การเสริมสร้างวินัยนักเรียนยังขาดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ขาดความต่อเนื่อง 2) มีการเสริมสร้างวินัยนักเรียน แต่เป็นไปตามความสนใจและความเข้าใจของครูผู้สอน และครูผู้ดำเนินกิจกรรม 3) ครูยังขาดความเข้าใจในหลักการเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะกรณีที่ต้องใช้หลักจิตวิทยาในการดำเนินกิจกรรมนักเรียน 4) นักเรียนขาดวินัย มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต้องได้รับการแก้ไขในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านข่วงคลีชูชาติ ยังไม่ค่อยเป็นระบบเท่าที่ควร นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีระเบียบวินัย ไม่ค่อยเชื่อฟังครู มีการขาดระเบียบขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม ไม่มีจิตสาธารณะ และไม่ค่อยมีวินัยต่อตนเองและหน้าที่ที่ตนเองได้รับผิดชอบ จนเป็นสาเหตุของการขาดระเบียบวินัย อนาคตถ้าไม่ปรับปรุงอาจจะทำให้นักเรียนเป็นคนไร้ซึ่งวินัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร ฝ่ายชั้น (2560, หน้า 101-102) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผลการศึกษาพบว่าก่อนการพัฒนาดำเนินการเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนในด้านการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภ ครูไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาและส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน

1.2 ปัญหาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวมของนักเรียน พบว่า 1) ครูได้รับการพัฒนายังไม่เพียงพอในด้านการสร้างเสริมวินัยนักเรียน ที่เป็นระบบ ในทิศทางเดียวกันทั้งโรงเรียน 2) ความตระหนักในความรับผิดชอบใน การกิจกรรมพัฒนาและการเสริมสร้างวินัยตามแผนและเป้าหมายของโรงเรียน ยังมีน้อย 3) โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนน้อย 4) ครูมีภาระงานมาก ทำให้มีความสนใจเสริมสร้างวินัยนักเรียนน้อยลง 5) ปัญหาวินัยนักเรียนที่ต้องการพัฒนา มีมากซึ่งจะต้องร่วมมือกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ วงศ์ศรียา (2562, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ: กรณีโรงเรียนบ้านนาแม่ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ในการศึกษาสภาพและปัญหาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ: โรงเรียนบ้านนาแม่ด และหาแนวทางพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ: โรงเรียนบ้านนาแม่ด และติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม สพฐ: โรงเรียนบ้านนาแม่ด พบว่า ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ: กรณีโรงเรียนบ้านนาแม่ด จากการสังเกต และสอบถาม พบว่า 1) นักเรียนขาดคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ขาดความมีระเบียบวินัย และขาดการมีจิตสาธารณะ 2) ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะ ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านข่วงคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประกอบด้วย 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศภายในและ 3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทางการศึกษา (PLC) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ วงศ์ศรียา (2562, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ: กรณีโรงเรียนบ้านนาแม่ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ: กรณีโรงเรียนบ้านนาแม่ด พัฒนาทั้ง 3 ด้าน ในวงรอบที่ 1 ใช้ 5 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) โครงการ

คุณธรรม 2) กิจกรรมที่แกนนำสอนน้อง ทำดี 3) กิจกรรมสอน สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้
ต่าง ๆ 4) กิจกรรมอบรมจิตพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมวันสุดท้ายและ 5) กิจกรรมพบพระพบธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ฝ่ายบริหารควรให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ควรให้การ
ส่งเสริม สนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ ด้านต่าง ๆ รวมถึงประสานงานให้ความร่วมมือครูที่ปรึกษา กรรมการสถานศึกษา
ผู้ปกครองนักเรียนและควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความตระหนักต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา
นักเรียนในด้านความมีระเบียบวินัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทั้งด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้
และการเรียนที่มีประสิทธิภาพต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหารควรแนะนำให้คณะครูประจำชั้นทำการวิจัยในการดำเนินการส่งเสริมการเสริมสร้างวินัย
นักเรียนทุกระดับชั้นเรียน

2.2 ให้พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จะได้ร่วมกันส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนร่วมกัน
ควรตระหนักถึง การพัฒนาวินัยนักเรียนให้มากเพื่อประสิทธิภาพของโรงเรียนตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ณัฐพร ฝ่ายชั้น. (2560). การพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอย
สังกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุธาฉินีย์ คันธรินทร์. (2562). การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดเทศบาล ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อมรรัตน์ วงศ์ศรียา. (2562). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ:

กรณีโรงเรียนบ้านนาแมด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.